НА ЗДЫМКУ: рэктару універсітэта акадэміку АН БССР Б. В. Бокуцю ўручаюцца ўзнагароды Цэнтральнага г. Гомеля і Веткаўскага РК КПБ. Фота А. Карніенкі.

Гомельскі ўніверсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ І ПРАФКОМАУ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 29 (516) | Субота, 30 кастрычніка 1982 года. | Газета заснавана ў верасні 1969 года. Выходзіць раз у тыдзень | Цана 2 кап.

Да вынікаў шэфскай дапамогі

РАХУНКІ ПАДБІВАЕ ВОСЕНЬ

Кожны, хто ў мінулы чацвер прысутнічаў на пашыраным пасяджэнні Савета універсітэта, перажыў хвалюючыя і вельмі прыемныя мінуты. Калектыву ГДУ за лепшыя паказчыкі па аказанню шэфскай дапамогі саўгасу «Рэчкі» былі ўручаны пераходны чырвоны вымпел, Ганаровая грамата і грашовая прэмія, устаноўленыя сумеснай пастановай Цэнтральнага г. Гомеля і Веткаўскага РК КПБ.

У сваім выступленні першы сакратар Веткаўскага райкома партыі Л. С. Навасёлаў выказаў шчырую ўдзячнасць калектывам Цэнтральнага раёна, у тым ліку і нашага універсітэта, за вялікую дапамогу сельскім працаўнікам Веткаўшчыны. Гамяльчане ўнеслі значны ўклад у стварэнне трывалай кармавой базы для грамадскай жывёлагадоўлі, што дазволіць справіцца з высокімі заданнямі па вытворчасці прадукцыі ферм, старанна папрацавалі на вырошчванні і ўборцы гароднінных і іншых сельскагаспадарчых культур.

Сёння хочацца больш падрабязна сказаць аб тых працоўных здабытках, якія дасягнулі выкладчыкі і супрацоўнікі нашага універсітэта па аказанню дапамогі падшэфнай гаспадарцы. Для прыязджаючых на працу тут створаны стацыянарны лагер. Сёлета ён дзейнічаў з 27 чэрвеня па 5 жніўня. Заезды праводзіліся праз кожны тыдзень. Усяго за сезон у саўгасе працавала каля 500 чалавек. Гэта не ўлічваючы студэнтаў біялагічнага факультэта, якія былі накіраваны сюды на ўборачныя работы ў верасні.

Кіраўніцтва саўгаса паклапацілася аб стварэнні належных умоў для высокапрадукцыйнай працы шэфаў. У параўнанні з папярэднімі гадамі яны былі намнога лепшымі. Усе групы забяспечваліся добрым, высокакаларыйным харчаваннем.

У першачарговую задачу нашага калектыву ўваходзіла вырасціць і ўбраць з 110 гектараў моркву і з 50 — агуркі, памідоры, капусту.

З першых дзён працоўнага сезона выкладчыкі і супрацоўнікі паказалі ўзоры старannай і якаснай працы. Напрыклад, на праполцы гароднінных культур вызначыліся загадчык кафедры філасофіі прафесар У. М. Калмыкоў і дацэнт кафедры гісторыі КПСС А. П. Мяшчэрскі. Іх энтузіязму маглі пазайздросціць многія.

У перыяд нарыхтоўкі кармоў значныя сілы шэфаў былі накіраваны на гэты важны ўчастак. Мы зрабілі ўсё неабходнае, каб забяспечыць высокую арганізацыю працы. У сціслыя тэрміны са значнай плошчы былі скошаны травы, нарыхтавана 205 тон сена і 488 тон зялёнай масы. А калі пачалося жніво, барацьба за стварэнне трывалай кармавой базы разгарнулася з большым шырокім размахам. Выдатны рэкорд устанавіла брыгада ў саставе 18 чалавек, якую ўзначальваў І. С. Левянкоў з геалагічнага факультэта. За дзень яна ўбрала, звезла і склала пад навес 108 тон саломы. Гэта — 5 норм! За самааддану працу І. С. Левянкоў і супрацоўніца адной з лабараторый матэматычнага факультэта Т. Я. Шаўчэнка былі адзначаны граматамі дырэкцыі, паркома і грамадскіх арганізацый саўгаса.

Увогуле ўсе групы шасці заездаў папрацавалі ў гаспадарцы, як кажуць, ад душы, з глыбокім усведамленнем свайго грамадскага абавязку. Усе яны выконвалі і часта значна перавыходзілі нормы выпрацоўкі, узнагароджаны граматамі. Удзячнасці заслужыла пераважная большасць працоўных. Назваць імёны ўсіх проста немагчыма. Аднак асабліва хочацца адзначыць М. У. Вібікаву, Г. М. Гадлеўскую, У. У. Макарэвіча, В. А. Харытошкіна, У. Ф. Шолаха, В. М. Сабаленку, М. А. Прыходзьку, камісара лагера Т. П. Гараніну.

У падшэфнай гаспадарцы мы былі заклапочаны не толькі аб высокапрадукцыйнай працы. З карысцю праводзілі вольны час, хаця яго было і не так многа. Дацэнты А. П. Мяшчэрскі, М. Ф. Гуліцкі, Т. П. Гараніна і іншыя выкладчыкі выступалі перад мясцовым насельніцтвам з лекцыямі па актуальных пытаннях унутранага жыцця краіны і міжнароднага становішча, аб 60-годдзі ўтварэння СССР.

З цікавасцю праводзіліся турніры па шахматах, іншыя спартыўныя і культурна-масавыя мерапрыемствы.

Кожны, хто сёлета папрацаваў у саўгасе «Рэчкі», атрымаў маральнае і фізічнае задавальненне. Яно яшчэ больш узмацнілася пасля таго, як аднадушна было вырашана заробленыя (пасля ўтрымання за харчаванне) 1500 рублёў пералічыць у Фонд міру.

Па прапанове рэктара Б. В. Бокуця на пашыраным Савеце універсітэта пры ўручэнні ўзнагарод вырашана пералічыць у Фонд міру і ўручаную прэмію.

Прыгадваюцца словы Барыса Васільевіча, сказаныя пры ўручэнні ўзнагарод Цэнтральнага г. Гомеля і Веткаўскага РК КПБ:

— Пастараемся, каб уручаны пераходны чырвоны вымпел атрымаў ва універсітэце пастаянную прапіску...

Я перакананы, калі нашы выкладчыкі і супрацоўнікі ГДУ і ў наступным годзе будуць працаваць у падшэфным саўгасе так жа старанна, як у мінулым сезоне, сапраўды першынства мы нікому не ўступім.

П. САКОВІЧ,
камандзір стацыянарнага працоўнага лагера ў саўгасе «Рэчкі».

З УЗНАГАРОДАМІ!

Адразу тры Ганаровыя граматы былі ўручаны на Савеце універсітэта загадчыку кафедры радыёфізікі І. Ф. Дабравольскаму. Прэзідыум Усесаюзнага Савета навукова-тэхнічных таварыстваў узнагародзіў яго як старшыню Гомельскага абласнога Савета НТТ за шматгадовую актыўную работу ў навукова-тэхнічным таварыстве. Прэзідыум Белсаўпрофа — за актыўную і плённую работу па развіццю навукова-тэхнічнай творчасці, Прэзідыум Гомельскага абласнога Савета прафсаюзаў — за актыўную работу па прыцягненню навукова-тэхнічнай грамадскасці, творчых аб'яднанняў і арганізацый НТТ да рашэння пытанняў механізацыі і аўтаматызацыі вытворчасці, скарачэння прымянення ручной працы.

ЛІРА ПРАЎДЫ І СВАБОДЫ

Якуб Колас... Магутны талент і нястрымная воля барацьбіта, глыбокае веданне жыцця і майстэрскае валоданне мастацкім словам паставілі песняра беларускага народа ў першыя рады выдатных дзеячаў славянскай культуры. Ён быў не толькі пісьменнікам, заснавальнікам беларускай савецкай літаратуры, але і выдатным вучоным, які многа зрабіў для станаўлення і развіцця беларускай мовы, вывучэння багацейшых скарбніц народнай творчасці, выхавання плеяды даследчыкаў літаратуры. Аб гэтым гаварылі ўдзельнікі прайшоўшай 22 кастрычніка ў Мінску юбілейнай навуковай сесіі АН БССР, прысвечанай 100-годдзю з дня нараджэння пісьменніка.

Сесію адкрыў прэзідэнт Акадэміі навук БССР, акадэмік М. А. Барысевіч.

З дакладам «Традыцыі Якуба Коласа і праблемы сучаснай беларускай літаратуры» выступіў народны пісьменнік Беларусі, член-карэспандэнт АН БССР І. П. Шамякін.

З дакладамі аб ролі Я. Коласа ў фарміраванні беларускай літаратурнай мовы, уплыву яго творчасці на сучасную літаратурна-крытычную думку выступілі на сесіі акадэмік АН БССР М. В. Бірыла і доктар філалагічных навук М. І. Мушынскі.

Член-карэспандэнт АН БССР В. К. Бандарчык і акадэмік Акадэміі педагагічных навук СССР М. А. Лазарук прысвяцілі свае выступленні адлюстраванню ў творчасці паэта быту і культуры беларусаў, а таксама рэалізацыі ў дзейнасці Я. Коласа перадавых педагагічных ідэй.

У рабоце сесіі ўдзельнічалі сакратар ЦК КПБ А. Т. Кузьмін і намеснік Старшыні Савета Міністраў БССР Н. Л. Сняжкова.

(БЕЛТА).

ПРЫСВЕЧАНАЯ ЮБІЛЕЮ СССР

На 5-м курсе фізічнага факультэта адбылася студэнцкая тэарэтычная канферэнцыя, прысвечаная 60-годдзю ўтварэння СССР. У ёй прынялі ўдзел выкладчыкі кафедры навуковага камунізму.

Было заслухана 5 дакладаў студэнтаў. Алена Ахраменка выступіла з дакладам «Утварэнне СССР — трыумф ленінскай нацыянальнай палітыкі». Аб сусветна-гістарычным значэнні ўтварэння СССР гаварыў на канферэнцыі Міхаіл Сяргеенка. Таццяна Мельчанка і Эніта Ярохіна расказалі аб пабудове развітога сацыялістычнага грамадства — як выніку рэвалюцыйна - пераўтваральнай дзейнасці народаў на чале з КПСС і дасягненнях БССР у складзе Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік. «Савецкі народ — новая гістарычная супольнасць людзей» — тэма даклада Сяргея Чайкуна.

Загадчык кафедры навуковага камунізму дацэнт У. І. Качаткоў выступіў з дакладам «XXVI з'езд КПСС аб далейшым развіцці нацыянальных адносін у СССР».

М. КОУЗІК,
выкладчык кафедры навуковага камунізму.

НА СУМЕСНАЙ НАРАДЗЕ

Па ініцыятыве камітэта камсамола універсітэта ў паркоме праведзена нарада, у якой прынялі ўдзел сакратары партыйных і камсамольскіх бюро ўсіх факультэтаў, іх намеснікі па ідэалагічнай рабоце.

Разгледжана пытанне аб задачах камсамольскіх арганізацый факультэтаў па выкананню рашэнняў XXVI з'езда КПСС, XIX з'езда ВЛКСМ і па дастойнай сустрэчы 60-годдзя ўтварэння СССР.

На нарадзе выступілі сакратар паркома ГДУ М. І. Старавойтаў, намеснікі сакратара камітэта ЛКСМБ В. І. Шэвелева і У. А. Чмых.

Вырашана рэгулярна праводзіць сумесныя нарады сакратароў партыйных і камсамольскіх бюро факультэтаў з мэтай іх больш цеснай узаемасувязі ў вырашэнні задач па камуністычнаму выхаванню студэнтаў.

З МАЛАДЫМ ЗАПАЛАМ

Наш студэнцкі сельскагаспадарчы атрад «Легенда», у які ўвайшлі студэнты груп БР-12 і БР-13 гісторыка-філалагічнага факультэта, працаваў на ўборцы бульбы ў калгасе «Ленінскі шлях» Жыткавіцкага раёна. Дзяўчаты з энтузіязмам і працавалі, і адпачывалі. На ўборцы бульбы ў калгасе былі толькі студэнты. Дзякуючы нашай дапамозе, калгас першым у раёне закончыў уборку клубняў на ўсёй 33-гектарнай плошчы за 19 дзён. Акрамя гэтага, байцы атрада сабралі 2,5 тоны яблык і адну тону агуркоў, нагрузілі на аўтамашыны 105 тон зерня і ўбралі сена з 13 га. Усяго выканана работ на суму 3,8 тысяч рублёў.

Нашаму поспеху ў працы спрыяла таксама і цёплае восеньскае надвор'е. З раніцы да вечара свяціла яркае сонейка. Такімі ж цёплымі і сяброўскімі былі ўзаемаадносіны паміж студэнтамі і калгаснікамі. Заўсёды гучалі гумар і смех — спадарожнікі добрай працы. А вечарам — зноў вясёлая песня, як вынік бадзёрага настрою. Усе працавалі добра, в агеньчыкам. Асабліва стараліся Валянціна Васіленка, Алена Грышкевіч, Людміла Дзівачэнка, Анастасія Карцель, Любоў Варанкова, Людміла Краўчук, Алена Стальмаховіа, Наталля Клачко, Святлана Пазняк, Алена Драгунова, Нна Кашэль, Вера Канонік. Чатырнаццаці студэнтам уручаны пісьмы падзякі праўлення калгаса, увесь атрад узнагароджан Ганаровай граматай гаспадаркі.

А. КУЗЬМЕНКА,
баец атрада, студэнтка групы БР-13 гісторыка-філалагічнага факультэта.

У ПАРТКОМЕ

Аб ролі партыйных груп фізічнага і гісторыка-філалагічнага факультэтаў па актывізацыі студэнцкай навуковай работы — гэта пытанне было асноўным на нарадку чарговага пасяджэння партыйнага камітэта універсітэта. З дакладам выступіў член паркома А. М. Сердзюкоў. Заслуханы таксама выступленні групарторгаў.

Прызнана, што партгрупы яшчэ не дастаткова актыўна садзейнічаюць студэнцкай навуковай рабоце. Прынятая пастанова накіравана на ўхіленне меўных месца недахопаў.

Партыйны камітэт разгледзеў кадравыя і некаторыя іншыя пытанні.

МІР—САМАЕ ДАРАГОЕ ДЛЯ ЧАЛАВЕЦТВА

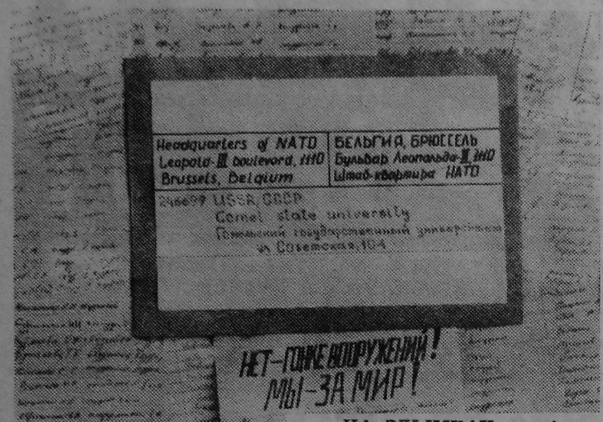

НА ЗДЫМКАХ: подпісы, сабраныя байцамі атрада «Блакітная страла» на паштоўцы пратэсту, адпраўленай у Брусель, штаб-кватэру НАТО.

Рашучае «Не» — вайне!» прагучала на агульнауніверсітэцкім мітынгу пратэсту супраць гонкі ўзбраенняў.

Фота М. Дзегцяра.

НАШ ПАЧЭСНЫ АБАВЯЗАК

Новым праяўленнем міралюбівай знешняй палітыкі нашай краіны, імкненнем савецкага народа жыць у міры з усімі народамі планеты стаў Тыдзень дзеянняў за раззбраенне, які праходзіць у СССР па закліку ААН і Сусветнага савета Міру з 24 па 31 кастрычніка.

У рамках Тыдня дзеянняў за раззбраенне на гісторыка-філалагічным факультэце адбыўся мітынг студэнтаў і выкладчыкаў.

Ад імя людзей старэйшага пакалення да яго ўдзельнікаў звярнуўся дацэнт кафедры гісторыі СССР і ўсеагульнай гісторыі ветэран Вялікай Айчыннай вайны Георгій Савіч Еўдакіменка. «Людзям, якія прайшлі вайну, — сказаў ён, — асабліва выразна ўяўляецца небяспека, якая навісла над чалавецтвам. Многія мільёны жыццяў адабрала другая сусветная вайна, але яшчэ больш страшнай і пачварнай уяўляецца нам новая тэрмаядзерная вайна, у якой было б пастаўлена на карту само існаванне цывілізацыі на Зямлі».

Прамоўца горача падтрымаў новыя мірныя ініцыятывы нашай краіны, накіраваныя на спыненне гонкі ўзбраенняў і небяспечнае нагнятанне напружанасці ў свеце, паварот міжнародных адносін у рэчышча разрадкі, умацаванне давер'я паміж дзяржавамі з розным грамадскім ладам.

Г. С. Еўдакіменка заклікаў усіх удзельнікаў мітынгу паставіць свае подпісы пад Зваротам удзельнікаў савецкага руху прыхільнікаў міру да XXXVII сесіі Генеральнай Асамблеі ААН.

На мітынгу выступіў студэнт групы Г-31 гістфіла Аляксандр Кручко. Ён гаварыў пра сутнасць палітыкі мілітарысцкіх колаў ЗША і НАТО, якая накіравана на далейшую эскалацыю гонкі ўзбраенняў і нясе вялікую пагрозу народам усіх краін. У яго выступленні прагучаў заклік да моладзі, усіх людзей добрай волі актыўна змагацца за мір і ўмацаванне бяспекі.

Удзельнікі мітынгу горача падтрымалі Зварот, з якім звярнуліся да XXXVII сесіі Генеральнай Асамблеі ААН удзельнікі савецкага руху прыхільнікаў міру.

Адбыўся збор подпісаў пад Зваротам. 340 чалавек паставілі пад ім свае прозвішчы. Збор подпісаў працягваецца.

Віктар ЛЮТЫНСКІ,
нам. сакратара камсамольскага бюро гісторыка-філалагічнага факультэта па ідэалагічнай рабоце.

МОЛАДЗЬ—НА МАРШЫ

КОЖНАЕ новае і цікавае пачынанне абавязкова знаходзіць адабрэнне і падтрымку ў камсамольскай арганізацыі універсітэта. Так было і тады, калі на чарговае пасяджэнне камітэта камсамола ГДУ студэнтка фізічнага факультэта Наталля Самуйлік прынесла свежы нумар газеты «Комсомольская правда». У ёй мы прачыталі пра ініцыятыву маладых рабочых г. Барнаула начаць правядзенне па краіне масавай кампаніі савецкай моладзі за мір, разрадку міжнароднай напружанасці. На гэтым жа пасяджэнні камітэта ЛКСМБ аднадушна вырашылі: «Падтрымаем камсамольцаў Сібіры!». З каштоўнай ініцыятывай азнаёмілі студэнтаў на факультэтах, прадумалі, у якіх формах будзем праводзіць вахту і марш міру ва універсітэце. З прапановай таксама стаць удзельнікамі масавага паходу савецкай моладзі за мір звярнуліся з трыбуны справаздачна-выбарнай камсамольскай канферэнцыі Цэнтральнага раёна да ўсіх камсамольцаў горада.

Снежань мінулага года стаў для студэнтаў універсітэта пачаткам новай і такой неабходнай справы — правядзення Вахты міру. Камсамольцы ГДУ далучылі свой рашучы голас пратэсту да мільёнаў галасоў свабодалюбівых людзей нашай зямлі. Ва універсітэце прайшлі мітынгі: «У абарону міру, супраць развязвання новай сусветнай вайны, супраць размяшчэння ў Еўропе амерыканскіх ракет сярэдняй дальнасці, за забарону нейтроннай зброі!» На мітынгах было сказана рашучае «Не!» — вайне», прагучаў заклік «Мір — народам!».

Па ініцыятыве студэнтаў чацвёртага курса фізічнага факультэта, падтрыманай камітэтам камсамола універсітэта, напісана адкрытае пісьмо прэзідэнту ЗША Р. Рэйгану. Пад ім паставілі свае подпісы і студэнты іншых факультэтаў, супрацоўнікі, выкладчыкі ГДУ. Пісьмо было адпраўлена на Цэнтральнае тэлебачанне на імя Старшыні савецкага камітэта абароны міру, палітычнага аглядальніка ЦТ Ю. А. Жукава. Пра пісьмо гаварылася ў адной з майскіх перадач Цэнтральнага тэлебачання.

Ва універсітэце створан штаб па правядзенню «Маршу міру». Больш трох тысяч подпісаў пад паштоўкамі пратэсту адпраўлена ў штаб-кватэру НАТО ў Бруселі.

Па прапанове студэнтаў біялагічнага і гісторыка-філалагічнага факультэтаў быў пачаты збор сродкаў у Фонд міру. На гэты заклік адгукнуліся ўсе студэнты, выкладчыкі і супрацоўнікі універсітэта. Усяго сабрана звыш 9 тысяч рублёў.

У рамках тыдня інтэрнацыянальнай салідарнасці з народамі, якія змагаюцца за свабоду і незалежнасць, ва універсітэце праведзены конкурс палітычнай песні, мітынгі салідарнасці з народамі Цэнтральнай Амерыкі—барацьбітамі за свабоду і незалежнасць. Удзельнікі мітынгу аднадушна прынялі пісьмо—зварот да народаў гэтага рэгіёна.

З пачуццём гордасці за нашу краіну, Камуністычную партыю ўспрынялі студэнты пасланне тав. Л. І. Брэжнева другой сесіі Генеральнай Асамблеі ААН па раззбраенню. Напярэдадні сесіі адбыўся агульнауніверсітэцкі мітынг супраць гонкі ўзбраенняў. На ім было прынята пасланне генеральнаму сакратару ААН П. дэ Куэльяру, у якім выказваліся гнеў і абурэнне ў адрас тых, для каго «ёсць рэчы важней чым мір». Пад пасланнем, якое было адпраўлена ў ААН, паставілі свае подпісы 1407 чалавек.

У час трэцяга працоўнага семестра байцы студэнцкіх атрадаў лічылі сваім абавязкам прапаганду Праграмы міру Камуністычнай партыі, памятаючы, што «важнейшай задачай ВЛКСМ у міжнародным плане з'яўляецца барацьба за ўмацаванне міру». Яшчэ ў падрыхтоўчы перыяд былі праведзены конкурсы палітычнага плаката, выступленні агітбрыгад СБА прысвячаліся тэме барацьбы за мір, гераічнаму мінуламу савецкага народа. Байцы атрада «Нашчадкі» гісторыка-філалагічнага факультэта звярнуліся напярэдадні трэцяга працоўнага семестра да ўсіх байцоў зводнага СА ГДУ: «Ударная праца — наш уклад у справу барацьбы супраць ядзернай пагрозы». А дзяўчаты з атрада «Блакітная страла», якія працавалі праваднікамі чыгуначных вагонаў, арганізавалі кампанію па збору подпісаў сярод пасажыраў пад пісьмом пратэсту супраць гонкі ўзбраенняў. Сабрана 2 тысячы подпісаў пад паштоўкай пратэсту, якая адпраўлена ў штаб-кватэру НАТО ў Брусель. Партком, камітэт камсамола ГДУ выказваюць байцам «Блакітнай стралы» шчырую падзяку за патрыятычную ініцыятыву і прапаганду «Маршу міру» сярод грамадзян СССР. Дзяўчаты паказалі, што ў нашай краіне расце дастойная змена, з гарачымі камсамольскімі сэрцамі і працалюбівымі рукамі. І калі, раптам, прыйдзе час выпрабаванняў, будуць новыя П. Карчагіны, і А. Матросавы, і З. Касмадзям'янскія.

Тысячы рублёў, зробленыя студэнтамі ў дні ўдарнай працы, на суботніках, папоўнілі Савецкі фонд міру.

Вахта міру для студэнтаў нашага універсітэта стала не проста часовай кампаніяй, а справай усяго жыцця камсамольскай арганізацыі. Мы разумеем, што наш голас — гэта толькі ручай, але ён уліваецца ў магутны паток пратэсту народаў супраць палітыкі ядзернага вар'яцтва. І нам блізкія словы ўкраінскага паэта М. Нагнібяды:

...Ты — человек.
За солнечный свой дом
Ты перед всей вселенною
в ответе.

Марш міру працягваецца. У рамках Тыдня за раззбраенне на ўсіх факультэтах ГДУ прайшлі мітынгі студэнтаў, выкладчыкаў, на якіх гнеўна асуджана агрэсіўная палітыка ЗША, прагучаў заклік да ўсіх людзей свету — зберагчы самае дарагое на зямлі — мір.

С. АУСЕЕНКА,
сакратар камітэта камсамола ГДУ.

Мы — інтэрнацыяналісты

КАЛІ АДЗІНЫЯ ІМКНЕННІ

Пашыраюцца сяброўскія сувязі Клуба інтэрнацыянальнай дружбы «Саюз» нашага універсітэта са студэнцкай моладдзю краіны. У адным з папярэдніх нумароў нашай газеты мы паведамлялі, што дэлегацыя КІДа ГДУ па запрашэнню студэнтаў Херсонскага дзяржаўнага педагагічнага інстытута імя Н. К. Крупскай прымала ўдзел у фестывалі дружбы студэнцкіх інтэрклубаў, які праводзіўся пад дэвізам «У сям'і адзінай». Сёння мы прапануем вашай увазе расказ пра паездку студэнтаў ГДУ ў братнюю Украіну.

...Апошнія мінуты развітання з сябрамі на пероне чыгуначнага вакзала ў Гомелі — і цягнік імчыць нас на поўдзень Украіны, у горад Херсон на фестываль інтэрклубаўцаў. І вось павеяла цёплым ветрыкам гасціннай херсонскай зямлі: хаця ўжо кастрычнік, а тут зусім цёпла. Але больш за ўсё саграваць нас цёплая сяброўская сустрэча гаспадароў фестывалю. На вакзале нас чакалі дзяўчаты з гваздзікамі ў руках і значкамі на грудзях з надпісам: «Клуб інтэрнацыянальнай дружбы «Мерыдыян», ХДПІ». Разам з імі — яшчэ вялікая група маладых людзей, таксама з букетамі кветак, гітарамі ў руках. Мы пазнаёміліся хутка: гэта былі дэлегацыі з пэдінстытута г. Шаўляя і ветэрынарнай акадэміі г. Каўнаса. У аўтобусе, які вёз нас з вакзала ў добраўпарадкаваны шматпавярховы інтэрнат інстытута, панаваў прыўзняты настрой: чуліся жарты, смех, песні. Нас, прадстаўнікоў студэнцкай моладзі многіх саюзных рэспублік, да сустрэчы ў г. Херсоне раздзялялі далёкія кіламетры. Цяпер жа мы нібы сталі адной вялікай сям'ёй, з агульнымі інтарэсамі, імкненнямі.

Першы дзень знаходжання ў г. Херсоне стаў для нас днём знаёмства з педагагічным інстытутам, які гасцінна расчыніў перад намі свае дзверы, з горадам. Вучэбны корпус інстытута — гэта велічны будынак сучаснай архітэктуры. Нас правялі па аўдыторыях, расказалі пра вучэбны працэс, традыцыі інстытута. Мы даведаліся, што на пяці яго факультэтах займаюцца тры тысячы студэнтаў, абавязковымі для іх з'яўляюцца заняткі ў адной з секцый факультэта грамадскіх прафесій. Гэта, бясспрэчна, прыносіць будучаму маладому спецыялісту вялікую карысць. Другая грамадская спецыяльнасць, якую ён атрымае ў студэнцкія гады, вельмі дапаможа яму ў далейшай самастойнай рабоце.

Горад Херсон уразіў нас сваёй утульнасцю, узорнай чысцінёй. Мы пабывалі ў парку імя Ленінскага камсамола, шэфства над якім узялі студэнты педінстытута. Адчуваеш адразу, як добрасумленна адносяцца ўкраінскія студэнты да свайго абавязку. Ад экскурсавода мы даведаліся, што ў горадзе ёсць старэйшы на Украіне (заснаваны ў 1874 годзе) сельскагаспадарчы інстытут імя Цюрупы, індустрыяльны інстытут, філіял Нікалаеўскага караблебудаўнічага інстытута імя адмірала С. А. Макарава, суднамеханічны тэхнікум імя Ф. Ф. Ушакова, мараходнае вучылішча імя лейтэнанта Шмідта. Мы пабывалі ля помнікаў У. І. Леніну на плошчы Свабоды, выдатнаму рускаму флатаводцу Ф. Ф. Ушакову і першым карабелам. Горад, які так гасцінна сустрэў і прыняў усіх сваіх гасцей, надоўга застанецца ў нашай памяці.

Другі дзень пачаўся з адкрыцця фестывалю. На вялікае свята інтэрклубаўцаў краіны з'ехаліся юнакі і дзяўчаты з гарадоў Гомеля, Львова, Ленінграда, Даўгаўпілса, Шаўляя, Бельцы, горада-пабраціма Херсона — г. Шумена з Народнай Рэспублікі Балгарыі — усяго каля 60 чалавек. Пад гукі песень братніх савецкіх рэспублік усе дэлегаты сабраліся каля ўваходу інстытута на мітынг, прысвечаны адкрыццю фестывалю.

Мітынг адкрыла прэзідэнт КІДа педінстытута. Цёпла віталаў удзельнікаў фестывалю рэктар ХДПІ В. П. Паляшчук. Права падняць флаг фестывалю было прадстаўлена членам усіх дэлегацый. Гучалі шматлікія прывітанні гасцей злёту, у тым ліку і наша. У ім мы выказалі шчырую падзяку за запрашэнне на фестываль, выказалі ўпэўненасць у тое, што дружба наша будзе мацнець з кожным годам. Затым адбыўся святочны канцэрт.

Л. ЦАРОВА,
прэзідэнт;
І. НОВІКАВА,
віцэ-прэзідэнт КІДа «Саюз», студэнткі матэматычнага факультэта.

(Заканчэнне будзе).

Да 100-годдзя з дня нараджэння Я. КОЛАСА

ЖЫВЕ Ў НАРОДЗЕ ЯГО СЛОВА

Іх зоркі на паэтычным небасхіле загарэліся амаль адначасова. Загарэліся, каб ужо ніколі не гаснуць. А ў год свайго стогадовага юбілею яны яшчэ больш прыцягваюць да сябе мірыядамі знічак, што адыходзяць ад іх. Так, выключная роля Я. Купалы і Я. Коласа для развіцця беларускай літаратуры. На іх творчых традыцыях вырасла, і колькі яшчэ будзе вырастаць!) шмат пакаленняў пісьменнікаў. Да іх твораў звяртаюцца ўсе, хто любіць сапраўднае мастацтва, хто хоча спасцігнуць таямнічую сілу паэтычнага слова, пераканацца ў магутнай сіле талентаў, вызначальная адзнака якіх — народнасць.

Яны прыйшлі ў літаратуру ў тыя поўныя гістарычнымі падзеямі і зрухамі ў нацыянальна-вызваленчай і сацыяльнай барацьбе 1905-1907 гады, калі абудзіліся ад рабскага сну прыгнечаныя народныя масы, калі просты люд узняўся да ўсведамлення заваёвы свайго права «людзьмі звацца», калі мужык выступае на класавай арэне не як пасіўная і сузіральная фігура, а як асоба сацыяльна актыўная.

Увогуле, матывы цяжкага жыцця беларускага народа, туга і боль па забытай богам і людзьмі роднай староньцы даволі выразна гучаць у ранняй творчасці Я. Купалы і Я. Коласа. Нават песні народа — цягучыя і пакутныя — не маюць ніводнай вясёлай ноткі. Самі пісьменнікі, быццам адчуваючы папрокі за мінорны лад сваіх твораў, у артыкулах, вершах тлумачаць сацыяльныя прычыны такога гучання сваіх твораў. Так, Я. Колас у вершы «Песняр» піша:

— Я спяваю, як умею,
Я пра радасць пець не здаўся.

Аднак прысутнасць тэм цяжкага жыцця, працы да знямогі, сумнай журбы за цяжкі лёс і бяспраўе не знімаюць другі танальны план у творчасці беларускіх песняроў. Гучыць вера ў хуткі надыход светлага дня, жаданне абудзіць, актывізаваць беларускага мужыка ў барацьбе з існуючым ладам і паказаць яго як натуру складаную, з багатым унутраным светам, пэўнымі маральна-этычнымі запатрабаваннямі. Гэта быў прынцыпова новы падыход да адлюстравання асобы простага чалавека ў беларускай літаратуры. Зразумела, што найбольш поўнае выяўленне названых якасцей магчыма дасягнуць жанрамі эпічнымі, больш разнастайнымі ў выбары сродкаў. Гэтым і тлумачыцца зварот Я. Коласа да празаічных твораў. Ужо ў 1912 годзе выходзіць яго зборнік «Апавяданні», у 1914 — «Родныя з'явы». Яны былі змешчаны ў друку пад прозвішчам Тараса Гушчы — адным з псеўданімаў К. М. Міцкевіча.

Тое, чаго не прынесла рэвалюцыя 1905-1907 г.г., даў Вялікі Кастрычнік. Ён ажывіў талент народнага песняра, дазволіў зазіхацець яму новымі адценнямі, узбагаціў эпічным асэнсаваннем жыцця і новым лірычным уздымам. Так, ужо ў першыя паслякастрычніцкія гады Я. Колас закончыў працу над вядомымі паэмамі «Новая зямля» (1923), «Сымон-музыка» (1925), энцыклапедычнымі па ахопу і асэнсаванню жыццёвых з'яў. Вызначальная рыса першай з названых паэм — народнасць, светаадчуванне мастака. У творы ўсё ўбачана, ацэнена жыццёвым вопытам селяніна, яго вачамі, розумам.

Праблеме выхавання чалавека сацыялістычнага грамадства прысвечана аповесць «На прасторах жыцця» (1926 г.). Героі аповесці — Сцяпан Барута і Алена Гарнашка—прадстаўнікі слаўнай савецкай моладзі, акрыленыя марай аб рэвалюцыйным пераўтварэнні краіны. Жыццё вёскі на гістарычным пераломе, зараджэнне калгаснага руху адлюстраваны ў аповесці Я. Коласа «Адшчапенец» (1931 г.). Тэма грамадзянскай вайны, эвалюцыя старога жыхара Палесся Талаша з чалавека непісьменнага, адсталага ў свядомага барацьбіта за Савецкую ўладу — асноўныя ў аповесці «Дрыгва» (1934 г.).

Услаўляючы мірную, стваральную працу савецкіх людзей, Я. Колас заўсёды памятаў, якую страшэнную пагрозу нясе чалавецтву фашызм. У многіх вершах і публіцыстычных артыкулах 30-х гадоў пісьменнік заклікае быць пільнымі да ўсіх зрухаў на міжнароднай арэне з тым, каб здолець даць адпор ворагу.

У час Вялікай Айчыннай вайны Я. Колас знаходзіцца ў далёкім Ташкенце, аднак паэтычным словам ён удзельнічаў у схватках з ворагам на перадавой, у смелых партызанскіх аперацыях, тым самым уносячы сваёй творчасцю пасільны ўклад у агульную справу змагання з ворагам. За цыкл вершаў («Голас зямлі», «На захад», «Над магілай партызана» і інш.) ён узнагароджаны ордэнам Леніна.

Пафасна гучаць і пасляваенныя творы песняра. Ён упэўнены, што народ, які перамог у такой страшнай вайне і прынёс свабоду многім народам, здольны ўзняць з руін родную краіну, і выйдзе пераможцам з любой бяды.

Самым буйным празаічным творам Я. Коласа ў савецкі час з'яўляецца трылогія «На ростанях» (1921—1955 г. г.). Вобразам галоўнага героя твора настаўніка А. Лабановіча аўтар праводзіць думку аб тым, што, нягледзячы на шматвяковы сацыяльны і нацыянальны прыгнёт, нават у жудасных умовах няволі, беларускі народ здолеў захаваць у лепшых сваіх прадстаўнікоў прагу да змагання, да разняволення і шчаслівага жыцця.

Такой верай у народ, любоўю да роднай старонкі адметны кожны твор Я. Коласа. І ў гэтым іх неўміручасць і вялікая каштоўнасць.

В. ШЫНКАРЭНКА,
асістэнт кафедры
беларускай літаратуры.

ПЕСНЯРУ ЗЯМЛІ БЕЛАРУСКАЙ

Факсімільнае выданне першага паэтычнага зборніка Якуба Коласа «Песні-жальбы» выйшла да 100-гадовага юбілею пісьменніка ў выдавецтве «Мастацкая літаратура». Рэдкая кніга, якая захавалася ў лічаных экземплярах, была выпушчана ў 1910 годзе Віленскай друкарняй, калі паэт знаходзіўся за кратамі царскага астрога. У ёй аўтар выказаў пратэст супраць эксплуататараў, мару народа аб свабодзе і шчасці.

— Кніга завяршае праграму юбілейных выданняў класічнай спадчыны Якуба Коласа, — сказаў карэспандэнту БЕЛТА дырэктар выдавецтва М. Дубянецкі. — Паклоннікі яго таленту з цікавасцю пазнаёмяцца з падарункавым зборнікам «Вершы і паэмы», афармленым вядомым беларускім графікам Г. Паплаўскім, з «Успамінамі пра Якуба Коласа» М. Лужаніна, дзе сабраны расказы тых, хто асабіста ведаў песняра. У дні юбілею выйдзе таксама кніга М. Мушынскага «Летапіс жыцця і творчасці Якуба Коласа», мініяцюрнае выданне яго вершаў. Апублікаваны новыя працы літаратуразнаўцаў, гісторыкаў, лінгвістаў, прысвечаныя спадчыне Я. Коласа.

(БЕЛТА).

НА КОЛАСАЎСКІХ ТРАДЫЦЫЯХ

Пры ўсёй гістарычнай самабытнасці мастацкай творчасці пісьменніка, што непарыўна звязана з яго эпохай і часам, адной з перадумоў паспяховага вырашэння пастаўленых задач з'яўляецца глыбокае засваенне вопыту папярэднікаў. Адносіны пісьменніка да традыцый — істотны бок яго творчай праграмы, пазіцый у літаратурнай барацьбе, што ў многім прадвызначае яго месца ў літаратурным руху свайго часу. У гэтым сэнсе развіццё і працяг традыцый кожным пісьменнікам — працэс усвядомлены, мэтанакіраваны, які адбіваецца не толькі ў яго мастацкай творчасці, але і ў крытычных выступленнях.

У сувязі з гэтым важнае значэнне ў сучасным беларускім літаратуразнаўстве набывае даследаванне праблемы традыцый і наватарства як у агульнатэарэтычным плане, так і ў плане канкрэтнага даследавання творчасці лепшых майстроў мастацкага слова. Відавочна, што без усебаковага даследавання такой актуальнай праблемы, як праблема традыцый і наватарства, нельга зразумець поўнасцю асаблівасцей фарміравання аўтарскай індывідуальнасці, інакш кажучы, — творчы працэс ва ўсёй яго глыбіні і шматграннасці.

Надзвычай паказальны ў гэтых адносінах творчы вопыт Вячаслава Адамчыка ў наследаванні традыцый Я. Коласа. Раман В. Адамчыка «Чужая бацькаўшчына» асэнсоўвае жыццё працоўных заходнебеларускай вёскі, прасякнуты глыбокай павагай да чалавека працы, сур'ёзным роздумам над магчымасцямі развіцця чалавечых здольнасцей. Але страшэннай перашкодай на шляху да чалавечага шчасця стаяць адвечныя звычаі і традыцыі.

Незвычайная ўвага Я. Кола-

палескай вёскі, да сямейна-бытавога ўкладу жыцця сялянства — гэта не толькі адзін са сродкаў індывідуалізацыі аўтарскага апавядання, а і найбольш плённы мастацкі прыём узнаўлення тыповых абставін. У гэтых адносінах творчыя пошукі В. Адамчыка ішлі ў рэчышчы творчых пошукаў класіка беларускай літаратуры, выдатнага знаўцы жыцця і побыту свайго народа Я. Коласа. Шматлікія бытавыя падрабязнасці, да якіх звяртаецца і Я. Колас, і В. Адамчык, дапамагаюць узнавіць з усёй глыбінёй і шматграннасцю беларускую рэчаіснасць. Менавіта з іх складваецца штодзённае жыццё герояў, жыццё звыклае, прывычнае, устойлівае і патрыярхальнае.

Адметнай асаблівасцю бытавых малюнкаў абодвух пісьменнікаў з'яўляецца дакладнасць, верагоднасць, як вынік пастаяннага вывучэння і назірання жыцця, назірання мэтанакіраванага і сістэматычнага.

Услед за класікам нацыянальнай прозы В. Адамчык, выхадзец з сялянскай сям'і, ураджэнец Гродзеншчыны, таксама верны памяці свайго дзяцінства, выяўляе выключную ўвагу да бытавога ўкладу жыцця заходнебеларускай вёскі, да глыбіні адлюстравання народнага побыту, псіхалогіі, народа, да чалавека працы. Абодва празаікі імкнуцца да аднаго: раскрыць характар чалавека з яго ўнутранага псіхалагічнага боку. У сваім паказе чалавека яны ідуць ад рэчаіснасці, ад канкрэтных уражанняў і назіранняў, захоўваючы ў сваёй памяці шэраг тыповых твораў, жэстаў, інтанацый, ствараючы з іх яркія мастацкія вобразы, якія разам узятыя складаюць калектыўны вобраз народа.

Асаблівае месца ў сувязі з гэтым займае ў творах абодвух пісьменнікаў шматграннасць бытавых дэталяў: гэта і падрабязнасць побыту, месца і часу дзеяння, гістарычнага і жыццёвага фону, шматлікія дэталі пейзажу і г. д.

Уважліва вывучаючы быт і псіхалогію працоўнага народа, і Я. Колас, і В. Адамчык імкнуліся праўдзіва адлюстраваць у сваёй творчасці ўсю своеасаблівасць народнага жыцця таго часу.

Неабходна адзначыць, што як у Я. Коласа, так і ў В. Адамчыка характар мастацкай дэталі вызначаецца не толькі зместам адлюстроўваемага прадмета, але і адносінамі да яго аўтара.

Аднак, шырока выкарыстоўваючы дэталі побыту, прадметныя і рэчавыя падрабязнасці, ні Я. Колас, ні В. Адамчык не сталі бытапісальнікамі. Нягледзячы на будзеншчыну, да якой, на першы погляд, імкнуцца яны, у іх творах гаворыцца не столькі аб прыватным і выпадковым, а «аб Чалавечым з вялікай літары» (К. Станіслаўскі).

Адамчык-раманіст, як і яго папярэднік Я. Колас, падыходзіць да традыцыйнага жыццёвага матэрыялу з улікам гістарычнага вопыту народа, урокаў гісторыі, не паскараючы ход яе падзей, не абыходзячы тое, што затрымлівае развіццё жыцця.

Не цяжка заўважыць, што ў Коласа вучыўся Адамчык уменню адкрыта захапляцца чалавекам працы, яго працалюбствам, пачуццём чалавечнасці, надзеяй на лепшае «заўтра»— усім тым, што абумовіла вытокі гістарычнага народнага аптымізму, праўдзівыя адносіны да рэчаіснасці.

Як у свой час Я. Колас, В. Адамчык з мэтай больш поўнага ўзнаўлення разнастайных праяў жыцця беларускай вёскі ўводзіць каларытныя ў рэгіянальных адносінах сцэны «вячорак», «свят» і інш. Такія сцэны мог напісаць пісьменнік, які добра ведае жыццё вёскі, псіхалогію яго жыхароў. Адчуваецца, што вылучэнне пісьменнікам абрадавых элементаў тлумачыцца адным: у яго засталіся яшчэ трывалыя дзіцячыя ўражанні і ўспаміны. І героі В. Адамчыка, і героі Я. Коласа шануюць свята і павага да старых звычаяў — гэта не праяўленне іх адсталасці, патрыярхальных поглядаў, а хутчэй клопаты аб будучым.

Тэндэнцыя Коласа-раманіста да шырыні ахопу народнага жыцця прадвызначыла ў многім эпічную маштабнасць задумы пісьменніка. Неабходна было напісаць твор, які б «арганічна ўвабраў у сябе вопыт мінулага».

А вытлумачваючы заканамернасць свайго звароту да тэмы заходнебеларускай рэчаіснасці, В. Адамчык неяк адзначыў: «Мой невялікі народ варты вялікай кнігі». Ці не ўгадваецца ў гэтым прызнанні пісьменніка чалавеказнаўчая, гуманістычная накіраванасць яго творчага пошуку?

Калі для Я. Коласа праца гэта найчасцей тая сфера, дзе найбольш выразна праяўляецца становучае ў характарах герояў (працалюбства, заўзятасць, захопленасць і г. д.), і праца выступае як крытэрый чалавечай годнасці, крыніцай маральнай задаволенасці, эстэтычнай асалоды, то для В. Адамчыка гэта, як правіла, драматычнае, напоўненае незвычайным трагізмам: месца сялянскай працы—гумно паўстае ў Адамчыка сімвалам змрочнага, песімістычнага (менавіта ў гумне трагічна гінуць свякруха і залоўка Алесі Мондрай); у вагоне з цаментам гінуць на месцы сваёй працы Сяргей Рэпка і Восіп: лес — месца заробку, становіцца месцам смерці Мацюшкі.

Ці не замнога такіх драматычных сцэн і эпізодаў у рамане Адамчыка? Адштурхоўваючыся ад плённай коласаўскай традыцыі ў паказе народнага жыцця, В. Адамчык выбірае свой шлях даследавання працэсаў вясковай рэчаіснасці.

Калі сцэны касьбы, жніва, малацьбы ў коласаўскіх творах ператвараюцца ў сапраўднае народнае свята, то ў прозе В. Адамчыка мы не адчуваем гэтай паэзіі, хараства працоўнай дзейнасці. Відаць такі падыход пісьменніка да адлюстравання народнага жыцця быў абумоўлены агульнай аўтарскай задумай — з усёй глыбінёй і шматграннасцю узнавіць трагедыю народа, які «страціў сваіх родных сыноў і апынуўся ў тупіку гісторыі».

У сувязі з гэтым сімвалічнае гучанне набывае і сама назва рамана В. Адамчыка «Чужая бацькаўшчына».

Бацькаўшчына... Родны кут... Паняцці, напоўненыя філасофскім зместам у творчасці Я. Коласа (для якога «новая зямля» — гэта новая бацькаўшчына— Беларусь), у рамане В. Адамчыка заключаюць у сабе таксама глыбокі падтэкст: не можа быць бацькаўшчыны ў народа, калі яна разумеецца толькі як «спадчына», бацькаўшчына ў вузкім сэнсе, як права на кавалачак ўласнай зямлі, пакуль яна, гэтая бацькаўшчына, знаходзіцца пад пятой панскіх пілсудчыкаў.

Так, зберагаючы і працягваючы лепшыя коласаўскія традыцыі, В. Адамчык узбагачае і плённа развівае гэтыя традыцыі ў новых гістарычных умовах, у адпаведнасці са сваімі мастацкімі густамі і творчымі схільнасцямі, са сваёй паэтычнай задумай і патрабаваннямі часу.

В. ГЕНАШ,
асістэнт кафедры
беларускай літаратуры.

Праверыў Камітэт народнага кантролю БССР

НЕДАХОПЫ—УХІЛІЦЬ

Камітэт народнага кантролю БССР праверыў, як у ВНУ рэспублікі выконваюцца задачы, пастаўленыя партыяй і ўрадам па павышэнню эфектыўнасці навукова-даследчай работы.

У пастанове КНК БССР канстатуецца, што ў Гомельскім дзяржаўным універсітэце нязначны працэнт работ па мэтавых праграмах. З 40 гаспадарчых дагавораў у 1981 годзе па іх выконвалася толькі 9. Знізіліся аб'ёмы даследаванняў для прамысловых прадпрыемстваў рэспублікі.

Указана на тое, што не ўдзяляецца належнай увагі павышэнню эфектыўнасці даследаванняў і сучаснаму выкарыстанню дасягненняў навукі ў вытворчасці. Так, у нашым універсітэце праводзімыя даследаванні па асобых гаспадарчых дагаворах навогул не даюць эканамічнага эфекту, аднак на іх патрачана 243,4 тыс. руб.

Ускрыты сур'ёзныя недахопы ў выкарыстанні каштоўнага вучэбнага і навукова-лабараторнага абсталявання.

Камітэт народнага кантролю БССР абавязаў камітэты і групы НК вышэйшых навучальных устаноў рэспублікі ўзмацніць кантроль за расходаваннем дзяржаўных сродкаў, выдаткоўваемых на навуковыя даследаванні, укараненнем іх вынікаў у вытворчасць, выкарыстаннем абсталявання.

СУСТРЭ

Традыцыйнымі сталі для студэнтаў ГДУ сустрэчы з беларускімі пісьменнікамі. Адна з такіх сустрэч адбылася на мінулым тыдні. Госцем студэнтаў першага і трэцяга курсаў беларускага аддзялення гісторыка-філалагічнага факультэта быў беларускі пісьменнік-сатырык Міхась Скрыпка. Мы з цікавасцю праслухалі яго выступленне. Асабліва нам спадабаўся яго расказ аб сустрэчах з народнымі паэтамі Беларусі Я. Купалам і Я. Коласам. У маладосці М. Скрыпка быў членам літаб'яднання «Маладняк», на пасяджэннях якога і адбылося яго знаёмства з гэтымі вядомымі дзеячамі беларускай літаратуры. Асабліва цесныя сувязі падтрымліваў ён з Якубам Коласам, і гэтае знаёмства, несумненна, уздзейнічала на фарміраванне яго як пісьменніка-сатырыка.

Пасля кароткага расказа пра сябе, сваю творчую дзейнасць Міхась Скрыпка прачытаў нам свае вершы і байкі. Яны былі сустрэты дружным смехам. А ці ж гэта не лепшая ўзнагарода для сатырыка?

Л. ШАЎЧЭНКА,
студэнтка групы БР-32.

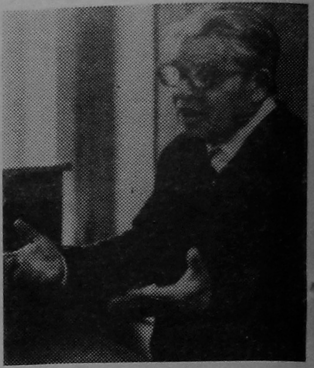

НА ЗДЫМКУ: перад студэнтамі выступае М. Скрыпка.

ДА ЎВАГІ КУРАТАРАЎ І ПАЛІТІНФАРМАТАРАЎ!

Прапануецца прыкладная тэматыка гутарак і палітінфармацый сярод студэнтаў у лістападзе 1982 г.

I. ПЫТАННІ ПАЛІТЫЧНАГА ЖЫЦЦЯ

1. Пад сцягам Вялікага Кастрычніка. (Да 65-й гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі).

Матэрыялы публікуюць усе газеты. Гл. таксама часопіс «Политинформатор и агитатор» № 20 за 1982 г.

2. Высокія тэмпы росту сельскагаспадарчай вытворчасці — аснова рашэння Харчовай праграмы. (Аб актыўным удзеле працаўнікоў аграпрамысловага комплексу рэспублікі ў сацыялістычным спаборніцтве за ўсямернае павелічэнне вытворчасці збожжа і кармоў, іх эфектыўнае выкарыстанне).

Матэрыялы публікуюць усе газеты.

II. ПЫТАННІ ЭКАНАМІЧНАГА ЖЫЦЦЯ

3. Рашаючы этап барацьбы за выкананне планаў і сацыялістычных абавязацельстваў юбілейнага года. (Аб максімальным выкарыстанні кожным працоўным калектывам, кожным работнікам усіх рэзерваў і магчымасцей для безумоўнага выканання планаў і абавязацельстваў другога года пяцігодкі).

Матэрыялы публікуюць усе газеты.

III. ПЫТАННІ КАМУНІСТЫЧНАГА ВЫХАВАННЯ

4. Маральная культура савецкага чалавека. (Аб выхаванні ў кожнага савецкага чалавека пачуцця высокай адказнасці за захаванне норм грамадскай маралі і права).

Матэрыялы публікуе газета «Знамя юности».

5. Мера дастатку. (Аб росце дабрабыту савецкіх людзей, фарміраванні разумных матэрыяльных і духоўных патрэбнасцей, барацьбе са спажывецкай псіхалогіяй і рэчавізмам).

Матэрыял апублікаваны ў часопісе «Агитатор» № 18 за 1982 год.

6. Слаўны сын беларускага народа. (Да 100-годдзя з дня нараджэння народнага паэта Беларусі Якуба Коласа).

Матэрыялы публікуюць усе газеты. Гл. таксама часопіс «Политинформатор и агитатор» № 20 за 1982 год.

IV. ПЫТАННІ МІЖНАРОДНАГА ЖЫЦЦЯ

7. Спыніць ядзерную пагрозу. (Аб новых мірных ініцыятывах, з якімі выступіў СССР на XXXVII сесіі Генеральнай Асамблеі ААН).

У аснову гутарак пакласці выступленне А. А. Грамыкі на XXXVII сесіі Генеральнай Асамблеі ААН, апублікаванае ў газеце «Правда» ад 2 кастрычніка 1982 года.

8. Капіталізм без прыкрас: бяспраўе жанчын у «грамадстве роўных магчымасцей».

Матэрыял апублікаваны ў газеце «Советская Белоруссия» за 20 кастрычніка 1982 года.

ГОСЦІ—САМАДЗЕЙНЫЯ АРТЫСТЫ

Студэнты беларускага аддзялення гісторыка-філалагічнага факультэта з вялікім задавальненнем і цікавасцю прагледзелі спектакль «На кірмашы», падрыхтаваны ўдзельнікамі фальклорна-этнаграфічнага тэатра «Жалейка» (інсцэніроўка М. Макарцова, В. Окуня па творах Я. Купалы і Я. Коласа). Сустрэча з калектывам самадзейнага тэатра вылілася ў творчую гаворку аб мастацтве, паэзіі, аб класіках роднай літаратуры.

«Якуб Колас — гэта колас, які вырас і ўскаласіўся на беларускай зямлі», «Янка Купала — гэта нястомны шукальнік кветкі шчасця ў Купальскую ноч, для ўсяго народа». Словы гэтыя сталі своеасаблівым лейтматывам вечара, прысвечанага 100-годдзю з дня нараджэння вялікіх пісьменнікаў.

На вечар быў запрошаны вядомы беларускі пісьменнік-гумарыст М. Скрыпка, былы «маладняковец». Ён падзяліўся сваімі ўспамінамі аб сустрэчах з Я. Купалам і Я. Коласам.

Цёплае, прыхільнае слова пра песняра зямлі беларускай сказала асістэнт кафедры беларускай літаратуры В. К. Шынкарэнка. «Творчая сустрэча з Я. Купалам і Я. Коласам» вылілася ў сустрэчу з іх творамі, іх літаратурнымі героямі.

В. СМЫКОЎСКАЯ,
в. а. загадчыка кафедры беларускай літаратуры,
дацэнт.

НА СПРАВАЗДАЧНЫМ КАНЦЭРЦЕ

Сапраўдным святам мастацтва стала для гамяльчан творчая сустрэча з народным артыстам БССР, заслужаным дзеячам мастацтваў БССР, лаўрэатам прэміі Ленінскага камсамола кампазітарам І. Лучанком. Сустрэцца з любімым кампазітарам, творчасць якога не пакідае нас раўнадушнымі, мелі магчымасць і студэнты нашага універсітэта.

Багатая творчая спадчына Ігара Лучанка .І значнае месца ў ёй адведзена моладзі— няўрымсліваму камсамольскаму племені. Таму такія блізкія ёй песні «Камсамольскае юнацтва», «Брыганціна» і многія іншыя. А знаёмыя ўсім нам і стаўшыя любімымі песні пра родны край, яго хараство, песні патрыятычныя, аб дружбе, міры гучалі не толькі ў нашай краіне, але і далёка за яе межамі.

Цёпла і сардэчна віталі гледачы папулярных беларускіх артыстаў В. Стральчэню, Л. Барткевіча, Т. Раеўскую, Я. Еўдакімава, якія выконвалі на вечары творы І. Лучанка. Вельмі цікавым было выступленне самога кампазітара.

ПА ТВОРАХ В. ШУКШЫНА

26-га кастрычніка гасцямі аматараў сцэнічнага мастацтва нашага універсітэта былі артысты ленінградскай студыі «Час». Яны выступілі са спектаклем «У профіль і анфас» па творах выдатнага савецкага пісьменніка і кінаакцёра лаўрэата Ленінскай і Дзяржаўнай прэмій В. Шукшына.

Выступленне артыстаў з горада на Няве было цёпла ўспрынята ўсімі гледачамі.

ФОТАКОНКУРС

Клуб інтэрнацыянальнай дружбы «Саюз» праводзіць II этап міжфакультэцкага фотаконкурсу «Мая Радзіма — СССР», прысвечанага 60-годдзю ўтварэння нашай краіны. Вынікі яго I этапа былі падведзены ў канцы мінулага навучальнага года.

Удзельнікамі конкурсу могуць быць студэнты ўсіх факультэтаў. Тэма конкурсных работ — жыццё моладзі, яе вучоба, праца, дружба, спорт, салідарнасць, адпачынак і г. д.

Памеры фатаграфій не павінны перавышаць 22×17 см.

Тэрмін здачы работ — да 25 лістапада бягучага года.

Пры здачы работ трэба абавязкова ўказаць факультэт, групу, імя, імя па бацьку, прозвішча ўдзельніка конкурсу, год яго нараджэння, назву конкурснай работы.

Работы здавайце ў камітэт камсамола універсітэта або старшыні КІДа.

Лепшыя работы будуць змешчаны ў шматтыражнай газеце «Гомельскі універсітэт».

Жадаем вам творчых поспехаў!

Савет КІДа.

АСЕННІ ЛЁГКААТЛЕТЫЧНЫ

450 студэнтаў універсітэта прынялі ўдзел у асеннім лёгкаатлетычным кросе, які прысвячаўся 60-годдзю ўтварэння СССР. У забегу на 500 м пераможцай стала студэнтка факультэта фізвыхавання С. Азарэвіч, якая закончыла дыстанцыю праз 1 мін. 24,4 сек. Студэнтка гэтага ж факультэта А. Вайцікава была мацнейшай на дыстанцыі ўдвая даўжэйшай — 3.27,4. Сярод мужчын хутчэй за ўсіх пераадолеў 1000 м — 2.44,4 — студэнт фізічнага факультэта В. Храмянкоў. У кросе на тры тысячы метраў перамог з вынікам 9,29,0 студэнт факультэта фізвыхавання А. Пушко.

НА ЗДЫМКУ: пераможцам уручаюцца ўзнагароды.

Фота У. Чысціка.

Усім пераможцам і прызёрам спаборніцтваў былі ўручаны своеасаблівыя прызы — тарты.

У камандным заліку агульную перамогу атрымалі лёгкаатлеты факультэта фізвыхавання, на другім месцы — будучыя фізікі, трэцім — эканамісты.

В. КАЛАЧОЎ,
галоўны сакратар спаборніцтваў.

НА ТУРНІРЫ У ЛЕНІНГРАДЗЕ

Турнір фехтавальшчыкаў, прысвечаны дню нараджэння Ленінскага камсамола, адбыўся ў Ленінградзе. У ім, акрамя спартсменаў з горада на Няве, прынялі ўдзел майстры клінка з Баку, Тарту, Барнаула, Наваполацка — усяго каля 15 каманд. Паспяхова выступілі шаблісты нашага спортклуба. Майстры спорту А. Падасінаў, Г. Казусеў, кандыдат у майстры спорту М. Панамароў упэўнена заваявалі першае каманднае месца і памятны прыз.

В. ЛІСОЎСКІ,
трэнер каманды.

СА ЗВАННЕМ МАЙСТРОЎ СПОРТУ!

Спорткамітэт СССР за высокія спартыйныя дасягненні і выкананыя нарматывы прысвоіў ганаровае званне «Майстар спорту СССР» трэцякурсніку факультэта фізвыхавання В. Шчарбакову па сучаснаму пяцібор'ю, выпускніцы матэматычнага факультэта Т. Шасцярня — на фехтаванню.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

«Гомельский университет» — орган парткома, ректората, комитета ЛКСМБ и профкомов Гомельского государственного университета (на белорусском языке), Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржкамітэта БСС па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю. Гомель, Савецкая, 1. Аб'ём — 2 друк. аркуш. Тыраж 2000 экз.
Наш адрас: вул. Савецкая, 104, п 3-11, т. 56-16-52.
АЗ 40735.
Заказ 5854